

DE STELLING VAN TIETZE-URYSOHN

Zij X een T_4 -ruimte, en F een gesloten
deelverzameling van X , en

laaf $f: F \rightarrow \mathbb{R}$ continu zijn.

Dan is er een continue $g: X \rightarrow \mathbb{R}$

die f uitbreidt, d.w.z., $g(x) = f(x)$ voor $x \in F$.

GEVAL 1: f is begrensd en z.b.d.a.

$$f: F \rightarrow [-1, 1].$$

Het bewijs gaat analoog aan dat van
het lemma van Urysohn.

DEFINIEER, VOOR $q \in \mathbb{Q} \cap [-1, 1]$, EENST

$$A_q = \{x \in F : f(x) \leq q\} \text{ EN}$$

$$B_q = \{x \in F : f(x) > q\}$$

WE DEFINIËREN OPEN VERZAMELINGEN U_q ,
VOOR $q \in \mathbb{Q} \cap [-1, 1]$ ZO DAT

$$- \text{ ALS } p < q \text{ DAN } \overline{U_p} \subseteq U_q$$

$$- A_q \subseteq U_q \text{ EN } \overline{U_q} \cap B_q = \emptyset.$$

WE BEGINNEN MET

$$U_{-1} = \emptyset \text{ EN } U_1 = X \setminus \{x \in F : f(x) = 1\}$$

TEL $\mathbb{Q} \cap [-1, 1]$ AF ALS $\{q_n : n \in \mathbb{N}\}$

$$\text{MET } q_0 = -1 \text{ EN } q_1 = 1.$$

LAAT $n \geq 2$ EN NEEM AAN DAT

$$U_{q_i} \text{ BEPAALD IS VOOR } i < n \text{ ZO DAT}$$

aan alle voorwaarden is voldaan.

NEEM $i, j \leq n$ ZO DAT

$$q_i = \max\{q_k : k < n, q_k < q_n\} \text{ EN}$$

$$q_j = \min\{q_k : k < n, q_k > q_n\}$$

WE MAKEN U_{q_n} MET $\overline{U_{q_i}} \subseteq U_{q_n} \subseteq \overline{U_{q_n}} \subseteq U_{q_j}$

$$\text{EN } A_{q_n} \subseteq U_{q_n} \text{ EN } U_{q_n} \cap B_{q_n} = \emptyset.$$

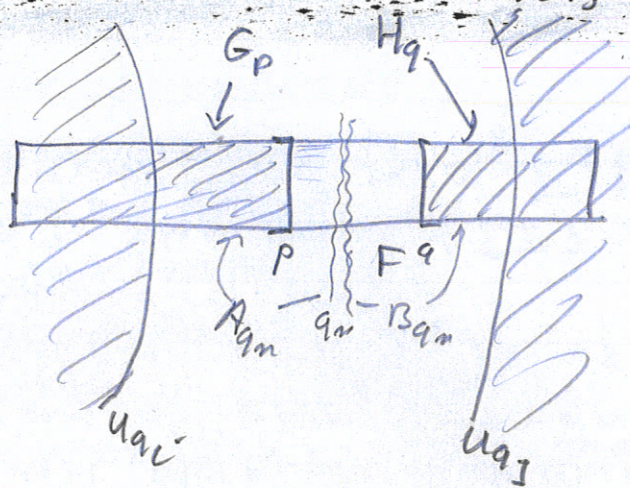
EVEN WAT NOTATIE:

VOOR $q \in \mathbb{Q} \cap (q_i, q_j)$ SCHRYVEN WE

$$G_q = \overline{U_{q_i}} \cup \{x \in F : f(x) \leq q\} \text{ EN}$$

$$H_q = X \setminus U_{q_j} \cup \{x \in F : f(x) \geq q\}.$$

PLAATJE :

MerK op :

- G_q EN H_q ZYn GESLOTEN
- $U_{p < q_m} G_p = \overline{U_{q_1}} \cup A_{q_m}$
- $U_{p > q_m} H_p = X \setminus U_{q_3} \cup B_{q_m}$
- $\overline{U_{q_1}} \cup \overline{A_{q_m}} \subseteq \overline{U_{q_1}} \cup G_{q_m}$
 dus $\overline{U_{q_1}} \cup \overline{A_{q_m}} \cap ((X \setminus U_{q_3}) \cup B_{q_m}) = \emptyset$
- $X \setminus U_{q_3} \cup \overline{B_{q_m}} \subseteq (X \setminus U_{q_3}) \cup H_{q_m}$
 dus $(X \setminus U_{q_3} \cup \overline{B_{q_m}}) \cap (\overline{U_{q_1}} \cup A_{q_m}) = \emptyset$

RESULTAAT VAN VORIGE KEER [VERSTERKING]
 ER ZIJN DISJUNCTIE OPEN VERB'N U EN V
 MET $\overline{U_{q_1}} \cup A_{q_m} \subseteq U$ EN $(X \setminus U_{q_3}) \cup B_{q_m} \subseteq V$
 NEEM DUS $U_{q_m} = U$.

DEFINIEER g ALS IN HET LEMMA VAN URYSOHN

$$g(x) = \inf \{ q : x \in U_q \} \quad g(x) = 1 \text{ als } f(x) = 1$$

ALS EENDER: g IS CONTINU.

LAAT $x \in F$: ALS $q \in \mathbb{Q} \cap [-1, 1]$

$$\text{DAN GELDT } f(x) < q \Leftrightarrow x \in A_q \rightarrow x \in U_q$$

$$f(x) > q \Leftrightarrow x \in B_q \rightarrow x \notin \overline{U_q}$$

$$\text{EN DUS } \left. \begin{array}{l} f(x) < q \rightarrow g(x) \leq q \\ f(x) > q \rightarrow g(x) \geq q \end{array} \right\} f(x) = g(x)$$

MINT VOOR DE VERSTERKING: $F = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} F_n$ EN

$G = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} G_n$ MET ELKE F_n EN G_n GESLOTEN

$$\text{EN } \overline{F} \cap G = F \cap \overline{G} = \emptyset$$

NEEM U_n EN V_n OPEN MET $F_n \subseteq U_n \subseteq \overline{U_n} \subseteq X \setminus \overline{G}$

EN $G_n \subseteq V_n \subseteq \overline{V_n} \subseteq X \setminus \overline{F}$ EN VOLG MET

BEWIJS VAN "REGULIER + AFT. BASIS $\rightarrow$ NORMAAL".

OPGAVE

EEN FORMULE VAN HAUSSDORFF

Zy (X, d) EEN METRISCHE RUIMTE, F EEN
GESLOTEN DEELVERZAMELING EN
 $f: F \rightarrow [0, 1]$ CONTINU

DEFINIEER $g: X \rightarrow [0, 1]$ DOOR

$$g(x) = \begin{cases} f(x) & (x \in F) \\ \inf\{f(a) + \frac{d(x,a)}{d(x,F)} - 1 : a \in F\} & (x \notin F) \end{cases}$$

BEWYS DAT g CONTINU IS OP X .GEVAL 2 f IS NIET (NOODZAKELIJK)BEGRENSD. BEWYS $g: F \rightarrow [-1, 1]$ GEGEVEN DOOR $g(x) = \frac{2}{\pi} \cdot \text{ARCTAN } f(x)$ ER IS EEN UITBREIDING $d: X \rightarrow [-1, 1]$ VAN g .DE VERZAMELING $H = \{x: |d(x)| = 1\}$ IS GESLOTENMEET $e: X \rightarrow [0, 1]$ CONTINU MET

$$e(x) = 1 \quad (x \in F) \quad \text{EN} \quad e(x) = 0 \quad (x \in H)$$

DAN IS $h = d \circ e$ CONTINU EN EEN
UITBREIDING VAN g ZO DAT $|h(x)| < 1$
VOOR ALLE x .

DAN IS g GEDEFINIEERD DOOR

$$g(x) = \text{TAN}\left(\frac{\pi}{2} \cdot h(x)\right)$$

EEN CONTINUE UITBREIDING VAN f .

OPGAVE

Zy X EEN T_4 -RUIMTE, $F \subseteq X$ GESLOTEN
EN $f: F \rightarrow S^1$ CONTINU

BEWYS: ER ZIJN EEN OMGEVING U VAN F
EN EEN CONTINUE UITBREIDING $g: U \rightarrow S^1$
VAN f .

COMPACTHEID EN CONVERGENTIE

EEN RUIMTE $(X, \mathcal{T})$ IS COMPACT ALS ELKE OPEN OVERDEKKING EEN EINDIGE DEELOVERDEKKING HEEFT:

• ALS $\mathcal{U} \in \mathcal{T}$ EN $X = \bigcup U$
DAN IS ER EEN EINDIGE $U' \in \mathcal{U}$
ZO DAT $U' = X$.

VEEL BOEKEN / ARTIKELEN VOEGEN STILZWYGENDE DE HAUSDORFF-EIGENSCHAP TOE.

DE REDEN IS DAT COMPACTE HAUSDORFF-RUIMTEN ZICH HEEL GOED GEDRAGEN.

DEFINITIE: ALS $(X, \mathcal{T})$ EEN TOPOLOGISCHE RUIMTE IS EN $A \subseteq X$ DAN IS

$\mathcal{T}|_A = \{O \cap A : O \in \mathcal{T}\}$ EEN TOPOLOGIE OP A
DE DEELRUIMTE TOPOLOGIE

IN VEEL GEVALLEN IS ONZE RUIMTE EEN DEELRUIMTE VAN EEN ANDERE.

DAAROM

Opgave

STEL $(X, \mathcal{T})$ IS EEN RUIMTE EN $(A, \mathcal{T}|_A)$ EEN DEELRUIMTE: DAN GELDT

$(A, \mathcal{T}|_A)$ IS COMPACT DESDA VOOR ELKE FAMILIE $\mathcal{U} \in \mathcal{T}$ MET $A \subseteq \bigcup U$ IS ER EEN EINDIGE DEELFAMILIE $\mathcal{U}'$ VAN $\mathcal{U}$ MET $A \subseteq \bigcup U'$.

Opgave

EEN COMPACTE DEELRUIMTE VAN EEN HAUSDORFFRUIMTE IS GESLOTEN.

BELANGRIJKE EIGENSCHAP

DE RUIMTE $(X, \mathcal{T})$ IS COMPACT D.E.S.D.A
 VOOR ELKE FAMILIE $\mathcal{F}$ VAN GESLOTEN
 VERZAMELINGEN MET DE EIGENSCHAP
 DAT $\bigcap \mathcal{F}' \neq \emptyset$ VOOR ELKE EINDIGE $\mathcal{F}' \subseteq \mathcal{F}$
 GELDT $\bigcap \mathcal{F} \neq \emptyset$.

EEN GESLOTEN DEELRUIMTE VAN EEN
 COMPACTE RUIMTE IS COMPACT.

ALS $f: X \rightarrow Y$ CONTINU IS EN X IS COMPACT
 DAN IS $f[X]$ COMPACT.

STELLING

ELKE COMPACTE HAUSDORFFRUIMTE $(X, \mathcal{T})$ IS ~~NONTRIVIAAL~~

① ~~REGULIER~~ ~~GESLOTEN EN DISJUNCT ZIJN~~

NEEM $x \in X$ EN O OPEN MET $x \in O$
 WE WILLEN EEN OPEN U MET
 $x \in U \subseteq \bar{U} \subseteq O$.

GERBRUIK NU: $\{x\} = \bigcap \{ \bar{U} : U \text{ OPEN, } x \in U \}$

DUS $\bigcap \{ \bar{U} \cap (X \setminus O) : U \text{ OPEN, } x \in U \} = \emptyset$

COMPACTHEID: ER ZIJN $U_1, U_2, \dots, U_n$ ZO DAT

$$\bigcap_{i=1}^n (\bar{U}_i \cap (X \setminus O)) = \emptyset$$

NEEM $U = \bigcap_{i=1}^n U_i$

DAN $\bar{U} \cap (X \setminus O) \subseteq \bigcap_{i=1}^n (\bar{U}_i \cap (X \setminus O)) = \emptyset$ EN $x \in U$

DUS $x \in U \subseteq \bar{U} \subseteq O$.

② NEEM F EN G GESLOTEN EN DISJUNCT

VOOR ELKE $x \in F$ IS ER EEN OPEN U_x

MET $x \in U_x \subseteq \bar{U}_x \subseteq X \setminus G$.

DUS $\mathcal{O} = \{ O : O \cap F \neq \emptyset, \bar{O} \cap G = \emptyset \}$ OVERDEKT F

NEEM EEN EINDIGE DEELOVERDEKKING $\mathcal{O}'$

DVS $F \subseteq \bigcup \mathcal{O}'$ MAAR OOK

$$\overline{\bigcup \mathcal{O}'} = \bigcup \{ \bar{O} : O \in \mathcal{O}' \} \subseteq X \setminus G$$

NEEM $U = \bigcup \mathcal{O}'$ $V = X \setminus \overline{\bigcup \mathcal{O}'}$

DAN $F \subseteq U$, $G \subseteq V$ EN $U \cap V = \emptyset$

CONVERGENTIE: FILTERS

EEN FILTER OP EEN VERZAMELING $X (\neq \emptyset)$ IS EEN NIET-LEGEFAMILIE $\mathcal{F}$ DEELVERZAMELINGEN VAN X MET

- $\emptyset \notin \mathcal{F}$
- ALS $F, G \in \mathcal{F}$ DAN $F \cap G \in \mathcal{F}$
- ALS $F \in \mathcal{F}$ EN $F \subseteq G$ DAN $G \in \mathcal{F}$.

VOORBEELDEN

- $\{X\}$
- VOOR EEN $x \in X$ IS $\mathcal{F}_x = \{F \subseteq X : x \in F\}$ EEN FILTER
- ALGEMEEN ALS $A \neq \emptyset$ DAN IS $\mathcal{F}_A = \{F \subseteq X : A \subseteq F\}$ EEN FILTER
- ALS X ONEINDIG IS DAN IS $\mathcal{F} = \{F \subseteq X : X \setminus F \text{ IS EINDIG}\}$ EEN FILTER, MET FRÉCHET-FILTER
- OP $\mathbb{R}$ IS $\{F \subseteq \mathbb{R} : \mu^*(\mathbb{R} \setminus F) < \infty\}$ EEN FILTER.
- OP $\mathbb{N}$: $\mathcal{F}_\frac{1}{n} = \{I \subseteq \mathbb{N} : \sum_{m \in I} \frac{1}{m} < \infty\}$
 $\mathcal{F}_\frac{1}{n} = \{I \subseteq \mathbb{N} : I \in \mathcal{F}_\frac{1}{n}\}$ IS EEN FILTER

IN EEN TOPOLOGISCHE RUIMTE

IN EEN TOPOLOGISCHE RUIMTE $(X, \mathcal{T})$ ALS $x \in X$ DAN IS $\mathcal{U}(x)$, DE FAMILIE OMGEVINGEN VAN x , EEN FILTER.

Zij $\mathcal{F}$ EEN FILTER OP EEN TOPOLOGISCHE RUIMTE $(X, \mathcal{T})$ EN $x \in X$

WE ZEGGEN $\mathcal{F}$ CONVERGEERT NAAR x ALS $\mathcal{U}(x) \subseteq \mathcal{F}$; NOTATIE $\mathcal{F} \rightarrow x$

NB $\mathcal{U}(U) \in \mathcal{F} \Leftrightarrow (\forall U \in \mathcal{U}(U)) (\exists F \in \mathcal{F}) (F \subseteq U)$

$\rightarrow$ DUIDELYK $F = U$

$\leftarrow$ OOK DUIDELYK: ALS $F \in \mathcal{F}$ EN $F \subseteq U$ DAN $\mathcal{U}(U)$

LAAT $(x_n: n \in \mathbb{N})$ EEN RIJ IN X ZYJN

DEFINIEER

$$\mathcal{F} = \{ F \subseteq X : (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n > N) (x_n \in F) \}$$

$$(\mathcal{L} = \{ F \subseteq X : (\exists N \in \mathbb{N}) (\{x_n : n \geq N\} \subseteq F) \})$$

DAN $x_n \rightarrow x$ DESDA $\mathcal{F} \rightarrow x$

FILTERCONVERGENTIE DOET ALLES WAT RIJTJESCONVERGENTIE VROEGER DEED

- $f: X \rightarrow Y$ IS CONTINUÛ IN x
 DESDA VOOR ELK FILTER $\mathcal{F}$ MET
 $\mathcal{F} \rightarrow x$ GELDT $f(\mathcal{F}) \rightarrow f(x)$
 NB $f(\mathcal{F}) = \{ G \subseteq Y : \exists F \in \mathcal{F} (f[F] \subseteq G) \}$
 MET BEELD FILTER

[VERTAAL OEFENING]

- ALS $A \subseteq X$ EN $x \in X$ DAN
 $x \in \bar{A} \Leftrightarrow$ ER IS EEN FILTER $\mathcal{F}$
 MET $A \in \mathcal{F}$ EN $\mathcal{F} \rightarrow x$,
 $\rightarrow$ NEEM $\mathcal{F} = \{ F \subseteq X : (\exists U \in \mathcal{U}(x)) (U \cap A \subseteq F) \}$
 $\leftarrow$ ALS $\mathcal{F} \rightarrow x$ DAN $\mathcal{U}(x) \in \mathcal{F}$
 EN ALS OOK $A \in \mathcal{F}$ DAN $U \cap A \neq \emptyset$ ALS $U \in \mathcal{U}(x)$.

FILTERS VERGELYKEN:

ALS $\mathcal{F}$ EN $\mathcal{G}$ FILTERS ZYJN

EN $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{G}$

DAN HEEFT $\mathcal{G}$ FIJNER DAN $\mathcal{F}$

EN $\mathcal{F}$ GROVER DAN $\mathcal{G}$.

STELLING

$(X, \mathcal{F})$ IS COMPACT $\Leftrightarrow$ VOOR ELK FILTER $\mathcal{F}$
IS ER EEN FINIEER FILTER
DAT CONVERGEERT

$\rightarrow$ MERK OP: ALS $\mathcal{F}$ EEN FILTER IS DAN
GELDT $\bigcap \{F : F \in \mathcal{F}\} \neq \emptyset$

WANT ALS $F_1, \dots, F_n \in \mathcal{F}$ DAN $F_1 \cap \dots \cap F_n \supseteq F_1 \cap \dots \cap F_n \neq \emptyset$
NEEM $x \in \bigcap \{F : F \in \mathcal{F}\}$

EN DEFINIEER $\mathcal{G} = \{G \subseteq X : (\exists U \in \mathcal{U}(x)) (\exists F \in \mathcal{F}) (U \cap F \subseteq G)\}$

- $\mathcal{G}$ IS EEN FILTER
- $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{G}$ — $x \in U \cap F$ EN $F = X \cap F$
- $U \subseteq \mathcal{G}$ — $x \in U$ EN $U = U \cap X$

$\leftarrow$ STEL $\mathcal{F}$ IS EEN FAMILIE GESLOTEN
NIERZAMELINGEN ZO DAT

$\bigcap_{i=1}^m F_i \neq \emptyset$ ALS $F_1, \dots, F_m \in \mathcal{F}$.
DEFINIEER

$$\mathcal{G} = \{G : (\exists F_1, \dots, F_m \in \mathcal{F}) (\bigcap_{i=1}^m F_i \subseteq G)\}$$

- $\mathcal{G}$ IS EEN FILTER
- $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{G}$
- STEL $\mathcal{H}$ IS EEN FILTER ZO DAT
 $\mathcal{H} \supseteq \mathcal{G}$ EN $\mathcal{H} \rightarrow x$ VOOR EEN x .
- DAN GELDT $U \cap G \neq \emptyset$ VOOR ALLE
 $U \in \mathcal{U}(x)$ EN $G \in \mathcal{G}$
EN DUS $x \in \bigcap \{G : G \in \mathcal{G}\}$
MAAR $\bigcap \{G : G \in \mathcal{G}\} \subseteq \bigcap \mathcal{F}$.
- DUS $\bigcap \mathcal{F} \neq \emptyset$.